



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 217/2012-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. mája 2012 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. R. T., súdneho exekútora, Exekútorský úrad R., R., zastúpeného advokátom JUDr. M. S., K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1 Co 11/2009 z 23. júna 2011, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. R. T. o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. októbra 2011 doručená sťažnosť JUDr. R. T., súdneho exekútora, Exekútorský úrad R., R. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. M. S., K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej

len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 Co 11/2009 z 23. júna 2011.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že 27. januára 2005 sa na exekútorskom úrade sťažovateľa začalo exekučné konanie na návrh oprávneného M. O., R. (ďalej len „oprávnený“), proti povinnej E. B., rod. H., R. (ďalej len „povinná“), na vymoženie peňažnej pohľadávky v sume 270 000 Sk s príslušenstvom na základe rozsudku Okresného súdu Rožňava (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 6 C 932/2001 z 22. apríla 2004 (ďalej len „exekučný titul“). Exekučné konanie je vedené pod sp. zn. EX 85/2005.

Okresný súd 9. februára 2005 poveril sťažovateľa vykonaním exekúcie proti povinnej na základe jeho žiadosti o udelenie poverenia z 28. januára 2005. Následne sťažovateľ doručoval povinnej upovedomenie o začatí exekúcie, ktoré si „prevzala 29. 4. 2005. *Predbežné trovy v exekučnom konaní boli vyčíslené vo výške 123.023,- Sk.*

Nakoľko povinná nevzniesla v stanovenej lehote námietky, exekútor po uplynutí lehoty na vznesenie námietok vydal exekučný príkaz na vykonanie exekúcie zrážkami z iných príjmov (dôchodku povinnej). Predmetný exekučný príkaz si povinná prevzala 3. 6. 2005. Po udelení súhlasu oprávneného na predaj nehnuteľnosti, exekútor vydal exekučný príkaz predajom nehnuteľnosti a na návrh oprávneného na nehnuteľnosti zriadil exekučné záložné právo. Tento exekučný príkaz na predaj nehnuteľnosti si povinná prevzala 1. 6. 2005 a exekučný príkaz vykonaním exekúcie zriadením exekučného záložného práva povinná prevzala 7. 7. 2005.

Až po týchto úkonoch vykonaných v zmysle Exekučného poriadku v rámci výkonu exekúcie povinná navrhla oprávnenému, že dobrovoľne uhradí vymáhanú pohľadávku v časti istiny a trovy súdneho konania. Oprávnený s návrhom povinnej súhlasil. Dohoda medzi povinnou a oprávneným bola uzatvorená tak, že ak povinná uhradí vymáhanú istinu, trovy pôvodného súdneho konania a súdnemu exekútorovi trovy exekúcie, oprávnený sa vzdá práva na náhradu úrokov a navrhne exekúciu zastaviť. Ústne bola dohodnutá lehota plnenia do 25. 07. 2005. Na základe tejto dohody oprávnený dňa 22. 07. 2005 mi predložil

písomné oznámenie, v ktorom spolu s rozväzovacou podmienkou (úhrada istiny, súdnych trov a trov exekúcie povinnou) bol podaný aj návrh na zastavenie exekúcie. Úhrada uvedenej časti pohľadávky bola rovnako podmienkou pre vzdanie sa nároku na náhradu úrokov. Z dôvodu nedodržania podmienok vzájomnej dohody podal oprávnený dňa 05. 08. 2005 na exekútorský úrad späťvzatie návrhu a zastavenie exekúcie.

Dňa 25. 7. 2005 povinná E. B. zaplatila v hotovosti na exekútorskom úrade sumu 284.000,- Sk a 34.000,- Sk na úhradu trov exekúcie. Dňa 1. 8. 2005 povinná uhradila v hotovosti na exekútorskom úrade sumu 5.000,- Sk, dňa 8. 8. 2005 uhradila sumu 5.000,- Sk, 15. 8. 2005 sumu 5.000,- Sk a dňa 23. 8. 2005 zaplatila sumu 10.000,- Sk. V sumáre to činí 343.000,- Sk.

Z uhradených súm bolo oprávnenému poukázané dňa 25. 7. 2005 suma 252.988,- Sk, dňa 9. 8. 2005 suma 5.000,- Sk, dňa 11. 8. 2005 suma 5.000,- Sk, dňa 24. 8. 2005 suma 15.000,- Sk, dňa 14. 9. 2005 suma 2.402,- Sk, dňa 20. 9. 2005 suma 3.610,- Sk, dňa 17. 10. 2005 suma 2.880,- Sk, dňa 10. 11. 2005 suma 2.875,- Sk, dňa 21. 12. 2005 suma 2.875,- Sk, dňa 9. 1. 2006 suma 2.875,- Sk, čo predstavuje spolu 295.505,- Sk, ktoré boli poukázané na účet oprávneného.

Oprávnený dňa 5. 8. 2005 doručil exekútorskému úradu späťvzatie návrhu na zastavenie exekúcie, ktoré odôvodnil tým, že povinná na základe dohody mala vyplatiť pohľadávku, súdne trovy a trovy exekúcie v lehote do 25. 7. 2005. Súdny exekútor jej lehotu ešte predĺžil do 31. 7. 2005. Nakoľko povinná nedodržala dohodu, trval na pokračovaní exekúcie a aj na vymožení úrokov z omeškania.

Vzájomné nedorozumenia medzi oprávneným a povinnou boli riešené súdnou cestou. V predmetnom exekučnom konaní povinná podala Okresnému súdu v Rožňave návrh na zastavenie exekúcie. Súd konaním v danej veci, dokazovaním a oboznámením sa s listinnými dôkazmi uznesením sp. zn. 8 Er 18/2005-54 zo dňa 6. 7. 2006 exekúciu zastavil.

Proti uzneseniu o zastavení exekúcie podal oprávnený v zákonnej lehote odvolanie. Odvolací súd uznesením sp. zn. 2 CoE 1107/2006-65 zo dňa 28. 2. 2007 potvrdil uznesenie Okresného súdu, čím bolo exekučné konanie v danej veci zastavené. V odôvodnení sa vyjadril, že o odmene súdneho exekútora pri zastavení exekúcie sa musí vychádzať z ust. § 14 vyhl. č. 288/95 Z. z. Podľa § 1, 2, 3 toho ust., ak súdny exekútor je vylúčený z vykonávania exekúcie alebo exekúciu súd zastaví, odmena súdneho exekútora za výkon

exekučnej činnosti sa určuje: a/ podľa počtu hodín účelne vynaložených na exekúciu, b/ paušálnou sumou za jednotlivé úkony exekučnej činnosti. Základná hodinová sadzba podľa ods. 1 písm. a) je 200, Sk za každú aj začatú hodinu. Súdny exekútor je povinný vyhotoviť časovú špecifikáciu jednotlivých úkonov exekučnej činnosti. Paušálna suma za každý jednotlivý úkon exekučnej činnosti je 100,- Sk.

Po doručení predmetného uznesenia boli zablokované nehnuteľnosti povinnej odblokované a rovnako bolo oznámené zastavenie exekúcie Sociálnej poisťovni, ústredie ako platiteľovi dôchodku povinnej, z ktorého boli dovtedy vykonávané zrážky.

Bezodkladne bolo vykonané vyúčtovanie v exekučnom spise a z celkovej zaplatenej sumy po odrátaní trov exekúcie bol zostatok vrátený dňa 18. 07. 2007 povinnej a o čom bolo na základe jej písomnej žiadosti vystavené potvrdenie, ktoré bolo povinnej doručené dňa 03. 10. 2007. Povinná uhradila sumy 284.000,- Sk dňa 25. 07. 2005, 34.000,- Sk dňa 25. 07. 2005, 5.000,- Sk dňa 01. 08. 2007, 5.000,- Sk dňa 08. 08. 2007 a 5.000,- Sk dňa 15. 08. 2007, t. j. spolu: 343.000, Sk (11.385,51 EUR). Povinnej bola postupne zrazená z dôchodku za obdobie od 08. 08. 2005 do 01. 06. 2007 suma spolu 67.820,- Sk (2.251,21 EUR). Povinná tak uhradila spolu 410.820,- Sk.

Do zastavenia exekúcie tak súdny exekútor vymohol od povinnej sumu celkom 410.820,- Sk.

Povinná podala dňa 29. 2. 2008 sťažnosť na Slovenskej komore exekútorov. Po prešetrení postupu exekútora Slovenská komora exekútorov (SKE) vyvodila záver, že som pri vykonávaní predmetnej exekúcie postupoval v súlade so zákonom. Tým bola sťažnosť považovaná za neopodstatnenú a prešetrovanie zo strany SKE za ukončené.“

Sťažovateľ v ďalšej časti sťažnosti podrobne opisuje udalosti, ktoré predchádzali podaniu jeho sťažnosti ústavnému súdu. V súvislosti s namietaným porušením svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v rámci odvolacieho konania vedeného krajským súdom pod sp. zn. 1 Co 11/2009 poukazuje najmä na tieto skutočnosti:

„Dňa 26. 2. 2008 podala povinná žalobu o zaplatenie 74.439,- Sk. Rozsudkom Okresného súdu v Rožňave sp. zn. 8 C/23/2008-114 zo dňa 15. 10. 2008 bol žalovaný zaviazaný uhradiť žalobkyni 499,- Sk v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku

a v prevyšujúcej časti žalobu žalobkyne zamietajú. Nepriznáva žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku povinná podala odvolanie v zákonnej lehote, v ktorom žiadala rozhodnutie Okresného súdu Rožňava zrušiť a vrátiť vec na opätovné prejednanie s tým, že exekútor bude povinný vyčísliť trovy exekúcie podľa rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach.

Krajský súd v Košiciach pripustil uznesením sp. zn. 1 Co 11/2009-163 zo dňa 17. 2. 2011 zmenu žaloby v zmysle podania žalobcov zo dňa 17. 1. 2011, že žiadajú určiť, že pohľadávky vo výške 74.439,- Sk voči žalovanému patrí do dedičstva po nebohej E. B., r. H.

Dňa 8. 8. 2011 bol súdnemu exekútorovi doručený rozsudok Krajského súdu v Košiciach v exekučnej veci vedenej pod sp. zn. 1 Co/11/2009-187 zo dňa 23. 6. 2011, v ktorom Krajský súd mení rozsudok Okresného súdu Rožňava v napadnutom zamietavom výroku.

... V súvislosti s rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu v exekučnom konaní EX 85/2005 je namieste poukázať na tú skutočnosť, že súdy v každom rozhodnutí, v ktorom riešili zároveň aj niektorú z procesných otázok, sa zaoberali aj otázkou trov exekúcie a tieto boli síce rôznymi spôsobmi, priamo resp. nepriamo priznané. S výnimkou dovolaním napadnutého rozsudku, ktorý súdnemu exekútorovi nielenže trovy nepriznal, naopak bol zaviazaný k vyššej úhrade sumy akú exekúciou získal. “

Sťažovateľ tvrdí, že namietaný rozsudok krajského súdu sp. zn. 1 Co 11/2009 z 23. júna 2011 je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov a pre jeho vnútornú rozpornosť, pričom je založený na nesprávnom právnom posúdení veci.

Podľa sťažovateľa nepreskúmateľnosť namietaného rozsudku krajského súdu spočíva v tom, že «súd založil napadnuté rozhodnutie na tzv. súhrnnom skutkovom zistení. Súd na strane č. 4 napadnutého rozhodnutia uvádza cit.: „Krajský súd ako súd odvolací vec prejednal v napadnutom rozsahu (v zamietajúcej časti rozsudku)... a po doplnení dokazovania oboznámením sa s exekučným spisom súdneho exekútora č. k. Ex 85/2005, súdnym exekučným spisom č. k. 8 Er/18/2005 a správou Sociálnej poisťovne o zrážkach z dôchodku žalobkyne... rozsudok prvostupňového súdu zmenil z nasledovných dôvodov.“

Súd nijak bližšie nekonkretizuje z akých konkrétnych vykonaných dôkazov dospel k predmetnému záveru ani ako tieto dôkazy hodnotil a akými úvahami sa pri hodnotení riadil. Súd sa v danom prípade obmedzil iba na konštatovania a tvrdenia žalobkyne, z čoho vychádzal aj pri konštatovaní odmeny pre súdneho exekútora. Súd sa podľa sťažovateľa nemôže opierať iba o konštatovanie žalobkyne, bez toho aby bolo jednoznačne zrejmé, ako hodnotil tieto tvrdenia a z akých konkrétnych dôkazov dospel ku konkrétnemu zisteniu.».

Nesprávne právne posúdenie veci v danom prípade podľa sťažovateľa spočíva v tom, že „odvolací súd... nesprávne interpretoval ustanovenia EP v danej veci. V konaní došlo k zastaveniu exekúcie rozhodnutím Krajského súdu, ktorý potvrdil rozhodnutie Okresného súdu. Nakoľko v konaní bolo vydané upovedomenie o začatí exekúcie a uplynula 14-dňová lehota na plnenie, resp. na vznesenie námietok, a v konaní boli následne vydané exekučné príkazy, nemohlo dôjsť k upusteniu exekúcie podľa § 46 ods. 3 EP. Odvolací súd poukazoval na použitie ustanovenia § 46 ods. 3 pred novelou účinnou od 1. 9. 2005. Konanie bolo uznesením zastavené v roku 2007, preto vychádzajúc z prechodných a záverečných ustanovení podľa § 238 ods. 2 EP ustanovenia § 34 ods. 1 až 3, § 37 ods. 4 a 5, § 46 ods. 3, § 47 ods. 3, § 58 ods. 5, § 134 ods. 2, § 136 ods. 3 a 4, § 145 ods. 1 sa použijú aj na konania začaté pred 1. septembrom 2005.

Vzhľadom k účinnej novele je preto potrebné aplikovať právnu úpravu § 46 ods. 3 EP v platnom znení...

K upusteniu od vykonania exekúcie predsa nemôže prísť v ktoromkoľvek štádiu exekučného konania, ale len do doručenia upovedomenia o začatí exekúcie, ktorým sa začína exekučné konanie. V praxi by to potom znamenalo, že po každej čiastočnej úhrade pohľadávky, by súdny exekútor musel upustiť od vykonania exekúcie, čo je nelogické. V prípade, že k úhrade pohľadávky dôjde po doručení upovedomenia o začatí exekúcie, exekútor už nemôže upustiť od vykonania exekúcie, ale len podať podnet na zastavenie exekúcie v rozsahu vymáhanej pohľadávky (s výnimkou trov exekúcie)...

V danom prípade súd v uznesení o náhrade trov rozhodol, že trovy exekúcie súdnemu exekútorovi ani účastníkom konania nepriznáva, nakoľko súdny exekútor si nežiadal priznať trovy exekúcie, pretože mu ich povinná v priebehu konania už uhradila...

Odvolaací súd nesprávne poukazuje na ust. § 14 a 15 Vyhl. č. 288/1995 Z. z., z ktorých má exekútor vychádzať pri určovaní odmeny. V konaní došlo k vymoženiu peňažného plnenia pred zastavením exekúcie, preto exekútor pri výpočte odmeny aplikoval ust. § 16 ods. 2 vyhl. č. 288/1995 Z. z.“.

Sťažovateľ tvrdí, že v exekučnom konaní si „ponechal na trovách sumu 71.329,- Sk pozostávajúce z odmeny a to 20 % z vymoženej sumy - 59.100,- Sk + 19 % DPH 11.229,- Sk a z náhrady hotových výdavkov vo výške 836,- Sk + 19 % DPH 159,- Sk. Preplatok vo výške 43.991,- Sk bol vrátený žalobkyni dňa 18. 7. 2007 osobne a 4. 9. 2007 poštovou poukážkou suma 1.610,- Sk. Exekútor si neponechal na trovách 84.439,- Sk ako uvádza žalobkyňa, pričom mu priznala odmenu vo výške 10.000,- Sk a na základe toho žiadala žalobou o zaplatenie 74.439,- Sk.

Okresný súd sa so skutkovým stavom dokazovaním oboznámil správne a neuznal tvrdenia žalobkyne v časti vrátenia odmeny. Okresný súd pochopil správne vyčíslenie trov súdneho exekútora a na základe toho rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť 499,- Sk a v prevyšujúcej časti žalobu žalobkyne zamietol. Uviedol, že podobne pri hotových výdavkoch, ako aj pri účtovanej strate času, nie je možné zvýšiť ju o DPH a nie hotové výdavky, preto súd zaviazal žalovaného vrátiť žalobkyni sumu 499,- Sk.

Po odpočítaní tejto sumy si exekútor ponechal na trovách 70.830,- Sk (2.351,13 EUR).

Krajský súd však zaviazal súdneho exekútora na základe tvrdení žalobkyne zaplatiť 2.454,35 EUR (73.939,75,- Sk).

Po odpočítaní sumy, ktorú si skutočne súdny exekútor ponechal na trovách exekúcie, sťažovateľ je povinný z vlastných zdrojov ešte žalobkyni doplatiť 103,22 EUR (3.109,60 Sk), čo je v exekútorskej praxi nemysliteľné.

Povinnosť vrátiť žalobkyni finančné prostriedky ponechané na trovy exekúcie (odmenu a náhradu hotových výdavkov) v plnej výške, dokonca následkom absurdného rozhodnutia Krajského súdu vo výške vyššej ako súdny exekútor prijal, ho stavajú do pozície, že celé exekučné konanie viedol bez nároku na náhradu trov, pričom ešte na časť exekučného konania vynaložil vlastné finančné prostriedky.“.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal 2. septembra 2011 proti namietanému rozsudku krajského súdu „*dovolanie spolu so žiadosťou o odklad vykonateľnosti z dôvodov, že rozsudkom Krajského súdu a postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal je konanie postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie veci a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci podľa § 241 ods. 2 písm. b) a c) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok*“. Sťažovateľ v tejto súvislosti uvádza, že v čase podania sťažnosti ústavnému súdu ešte nemal vedomosť o tom, ako dovolací súd o jeho dovolaní rozhodol, pričom „*ústavnú sťažnosť podáva z opatrnosti, tak aby nedošlo k uplynutiu lehoty na jej podanie pre prípadne neskoršie vyslovenú neprípustnosť podaného dovolania sťažovateľom*“.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd o nej nálezom takto rozhodol:

„(a) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1 Co/11/2009-187 zo dňa 23. 6. 2011 boli porušené základné ústavné práva sťažovateľa na: (i) súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy; (ii) súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 36 ods. 1 Listiny; (iii) spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru;

(b) zrušuje rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1 Co/11/2009-187 zo dňa 23. 6. 2011 a vec mu vracia na ďalšie konanie;

(c) priznáva sťažovateľovi náhradu trov konania.“

Podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažovateľ tiež navrhuje, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť namietaného rozsudku krajského súdu sp. zn. 1 Co 11/2009 z 23. júna 2011 až do meritórneho rozhodnutia ústavného súdu o jeho sťažnosti.

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 1 Co 11/2009 z 23. júna 2011. Sťažovateľ zároveň ústavnému súdu oznámil, že v predmetnej veci podal aj dovolanie podľa § 241 ods. 2 písm. b) a c) Občianskeho súdneho poriadku, pretože sa domnieva, že konanie, ktoré predchádzalo vydaniu označeného rozsudku krajského súdu, je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie veci, a samotné rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity, z ktorého vychádza čl. 127 ods. 1 ústavy, vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorého uplatnenie nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04).

V danom prípade sťažovateľ subsidiárne postavenie ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd akceptoval tým, že podal vo svojej veci dovolanie (z 2. septembra 2011) ešte predtým, ako podal sťažnosť ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd zistil, že do dňa predbežného prerokovania sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) o dovolaní sťažovateľa zatiaľ nerozhodol (okresný súd odstúpil spis najvyššiemu súdu 16. januára 2012, pozn.). Ústavný súd v tejto súvislosti odkazuje aj na svoju doterajšiu judikatúru (m. m. IV. ÚS 177/05), podľa ktorej vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je

sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, nemožno rozumieť už samotné podanie posledného z nich oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom.

Sťažovateľ v danom prípade podaním dovolania, ako aj podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vedome vytvoril stav, keď by o jeho veci mali súbežne rozhodovať dva orgány súdneho typu (najvyšší súd ako dovolací súd a ústavný súd), čo nie je v podmienkach právneho štátu rešpektujúceho princíp právnej istoty prijateľné. Vzhľadom na skutočnosť, že uplatnenie právomoci dovolacieho súdu vo veci sťažovateľa predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu, možno považovať podanie sťažnosti ústavnému súdu ešte pred rozhodnutím dovolacieho súdu ako predčasné (porovnaj obdobne napr. IV. ÚS 142/2010).

Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľa uplatnením zásady ratio temporis odmietol ako neprípustnú podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa s ďalšími návrhmi sťažovateľa.

Nad rámec odôvodnenia tohto rozhodnutia ústavný súd považoval za potrebné poukázať na svoj právny názor (m. m. napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 184/09), podľa ktorého v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy možno takúto sťažnosť považovať za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní. Pritom lehota na podanie takejto sťažnosti bude považovaná v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučujú (napr. m. m. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010, IV. ÚS 453/2010). Nie je preto dôvodné, aby sťažovateľ v prípade podania dovolania podal zároveň aj sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, pretože aj za predpokladu, že by dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné, nemožno sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy smerujúcu proti rozhodnutiu, ktoré predchádzalo rozhodnutiu dovolacieho súdu, odmietnuť pre jej

oneskorenosť (porovnaj k tomu aj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 8. novembra 2007 vo veci Soffer proti Českej republike, sťažnosť č. 31419/04 alebo rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. mája 2012